

متن پرسش

سلام: ما در روایاتی از امام صادق (علیه السلام) داریم که مثلاً اگر فلان کار را فلان شخص در تاریخ می کرد تاریخ اینگونه تغییر می کرد و یا در سخنرانی آقا داریم که اگر شریح قاضی در مورد هانی بن عروه آن شهادت را به نفع عبیدالله نمی داد شاید تاریخ عوض شده بود و کار به قتل امام حسین (علیه السلام) نمی کشید. با این حساب تقدیر تاریخی یا موجبیت تاریخی چه می شود؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: در همین موارد از حضرت علی «علیه السلام» داریم که به کسی می گفتند تو سعی کن جزو لشکر عمر سعد نباشی ولی خواهی بود. اینها نشان می دهد ما یک وظیفه ای جهت اصلاح خود داریم و خداوند نیز اراده ای جهت مدیریت عالم دارد. در گرماگرم جنگ صفین جبهه ای معاویه به هم ریخت. به حضرت عرض کردند معاویه کشته شد، حضرت فرمودند او کشته نمی شود و بر شما حکومت خواهد کرد. سؤال کردند پس چرا با او جنگ می کنید؟ حضرت متذکر وظیفه ای شدند که به عهده دارند. شریح قاضی به وظیفه ای خود عمل نکرد و اگر عمل می کرد آن حادثه پیش نمی آمد، ولی از قبل نوشته شده است او به وظیفه ای خود عمل نمی کند و آن حادثه واقع می شود و قرآن در این رابطه در سوره ای حدید می فرماید: «مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ (۲۲) هیچ مصیبتی در زمین و نه در وجود شما روی نمی دهد مگر اینکه همه آنها قبل از آنکه زمین را بیافرینیم در کتابی ثبت است؛ و این امر برای خدا آسان است!» موفق باشید